

Poštołka obecná

Falco tinnunculus

Vědecká klasifikace:

Řád: sokoli

Čeleď: sokolovití

Rod: poštołka

Pták stálý

Pták chráněný - NE

Vzhled:

Spodní strana těla je nažloutlá s tmavými kapkovitými skvrnami, ruční letky jsou tmavé. Samice a mladí ptáci jsou shora rezavohnědí s hustým tmavým skvrněním a čárkovaním. Na ocase je několik tmavších pásů (příčné vlnkování), poslední nejširší. Charakteristický pro poštołku je třepotavý let na jednom místě.

Hlasový projev:

<https://www.youtube.com/watch?v=13IwnnHXRTc>

Výskyt:

Poštołka obecná je rozšířena v celé Evropě kromě několika nejsevernějších oblastí, v Africe kromě Sahary a ve velké části Asie. Populace žijící na severu jsou tažné a zimu tráví nejčastěji ve Středomoří, případně až v Africe. Směrem na jih jsou populace spíše stálé nebo částečně tažné.

Potrava:

Drobní hlodavci, hlavně hraboš polní, méně hmyz a drobní ptáci

Predátoři:

Z ostatní dravců si na poštołky troufne především jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*). Dále se obvykle uvádí sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), výr velký (*Bubo bubo*) nebo pušтік obecný (*Strix aluco*).

Hnízdění:

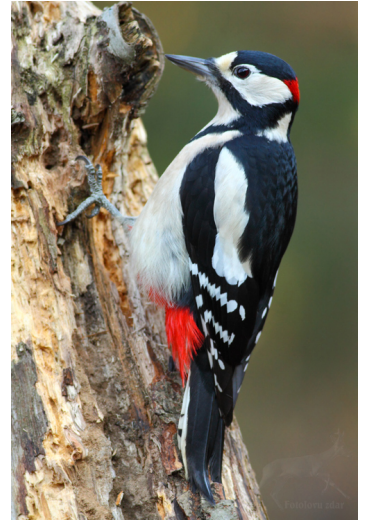
1x ročně, březen až červen

Zajímavosti:

Poštołka nemá zvláštní nároky na hnízdiště. V zemědělské krajině využívá převážně stará hnízda krkavcovitých ptáků, popř. hnízda jiných dravců, ale s oblibou obsazuje i vyvěšené budky a přirozené dutiny starých stromů. Ve městech hnízdí ve věžích kostelů, v polo dutinách starých budov i na balkonech výškových domů.

Strakapoud velký

Dendrocopos major

Vědecká klasifikace:

Řád: šplhavci

Čeleď: datlovití

Rod: strakapoud

Pták stálý

Pták chráněný - NE

Vzhled:

Strakapoud velký (*Dendrocopos major*) je široce rozšířený šplhavec z čeledi datlovitých (Picidae). Je průměrně 22,5 cm dlouhý, černobíle zbarvený s červenými spodními krovkami ocasními. U pohlaví je přítom vyvinut nápadný pohlavní dimorfismus, samci mají na rozdíl od samic i červený týl.

Hlasový projev:

https://www.youtube.com/watch?v=IqIJZiPR_Vk

Výskyt:

Strakapoud velký obývá téměř celou Evropu, severní Afriku a Asii až po Čínu. U nás je rozhodně nejhojnějším šplhavcem. Vyhledává stromové lemy podél vodních toků, parky, zahrady, hřbitovy, remízy a rovněž lesy od nížin po horní hranici lesa.

Potrava:

Potrava je složena z drobných živočichů, zejména larev hmyzu, a ze semen jehličnanů, různých plodů apod. (borové a smrkové šišky odnáší ke štěrbině v kůře nebo do úzké vidlice stromu, kde je zaklesne a zpracuje).

Predátoři:

Jestřáb lesní a krahujec obecný, u mladých ptáků pak zejména kuna lesní a v městském prostředí i kočka domácí.

Hnízdění:

Strakapoudi hnízdí v dutinách stromů, které si sami hloubí v kmenech nebo větvích

Zajímavosti:

Je zajímavé, že při prudkém klovaní do dřeva neutrpí ptáci otřes mozku. Je to způsobeno anatomii jejich hlavy a krku. Nárazy tlumí také zobák, ale i svaly jazyka, porézní kost lebky a mozkomíšní mok. Strakapoudi dokonale šplhají po stromech díky svým ostrým drápkům a takzvanému vratiprstu.

Sýkora modřinka

Cyanistes caeruleus

Vědecká klasifikace:

Řád: pěvci

Čeleď: sýkorovití

Rod: sýkora

Pták stálý

Pták chráněný - NE

Vzhled:

Menší než sýkora koňadra, s malou kulatou hlavou vmáčklou mezi ramena (působí dojmem, jako by neměla krk). Nejvýraznějšími znaky, kterými se liší od všech ostatních střeoevropských druhů sýkor, jsou modré temeno a černý proužek přes oko. Hlava je jinak bílá, hřbet a kostřec olivově zelený a křídla modrá s úzkou bílou páskou. Spodina je žlutá s úzkým šedočerným středovým pruhem, ocas modrý bez bílého zbarvení. Nohy jsou tmavě modrošedé, oči hnědé. Obě pohlaví jsou zbarvena podobně, samice však bývá o něco matnější. Mladý pták má matnou čepičku a žluté tváře. Je velmi aktivní, na stromech se pohybuje kodrcavými poskoky podobně jako šoupálkovití, při hledání potravy často visí hlavou dolů. Létá pomalu a vlnkovitě.

Hlasový projev:

https://www.youtube.com/watch?v=0p_jlMi2lvA

Výskyt:

Sýkora modřinka obývá prakticky celou Evropu kromě nejsevernějších oblastí, lze ji potkat v Malé Asii, na Střední Východě i v severní Africe

Potrava:

Požíráče rostlinných škůdců, jako jsou např. motýlí housenky, křísci nebo mšice, ačkoli na jaře oštípuje i mladé pupeny a listy stromů a vyhledává různá semena. V zimním období si na krmítku potravu ráda zpestří burskými oříšky nebo živočišným tukem.

Predátoři:

Strakapoud patří k běžným predátorům hnízd sýkor, ale populaci sýkor to nijak neohroží. Nemusíme se obávat, že by kvůli strakapoudům začaly sýkory ubývat.

Hnízdění:

Hnízdo v dutině staví samotná samička z mechu, trávy a srsti, popř. perí.

Zajímavosti:

Jeden pár sýkor hnízdících na zahradě přinese svým devíti mládřatům během devatenáctidenní hnízdni péče asi 7500 úlovků hmyzu.

Ostříž lesní

Falco subbuteo

Vědecká klasifikace:

Řád: sokoli

Čeleď: sokolovití

Rod: ostříž

Pták stěhovavý

Pták chráněný - NE

Vzhled:

Dorůstá velikosti holuba domácího, je menší než poštolka obecná (30–36 cm), v rozpětí křídel měří 75–85 cm a dosahuje hmotnosti mezi 180 a 300 g. Má dlouhá štíhlá křídla a krátký úzký ocas. Létá rychle, málokdy se třepotá na místě. Je nejrychlejším dravcem ve vodorovném letu (okolo 180 km za hodinu). Vrch těla je tmavý, převážně černošedý, hlava černobílá s výrazným ostře ohraničeným černým vousem. Spodek těla je světlý, hustě černě skvrnitý, kalhotky (odstávající opeření na končetinách) a spodní krovky ocasní jsou zbarveny rezavohnědě. (V letu jej lze odlišit od jiných dravců mj. díky úzkým špičatým křídélům a rezavohnědemu zbarvení, viz obr. ostříže v letu). Nohy a oční kroužek jsou zbarveny žlutě, oči černohnědě. Obě pohlaví jsou zbarvena stejně, mladí ptáci jsou celkově hnědší; prachový šat mláďat je bílý.

Hlasový projev:

<https://www.youtube.com/watch?v=DIgnNEkl838>

Výskyt:

Hnízdí na většině území Evropy (kromě větší části Velké Británie a Skandinávie) a v Asii.

Potrava:

Ostříž lesní se živí velkým hmyzem (vážkami, motýly aj.) a menšími ptáky. (Díky rychlému obratnému letu je schopen lovit jiříčky, vlaštovky nebo dokonce rorýse, ale přednost dává pomalejším ptákům, kteří mu neuniknou.)

Predátoři:

nezjištěno

Hnízdění:

Ostříž nestaví vlastní hnízdo, k hnízdění využívá opuštěná hnízda jiných dravců a hnízda krkavcovitých ptáků vysoko na stromech.

Zajímavosti:

Hnízdí v lesích, ale potravu loví v otevřené krajině. Létá rychle a prudce, někdy se vznáší třepetavým letem jako poštolka, ale lze ho rozeznat podle úzkého ocasu. Hnízdo nestaví, ale obsazuje opuštěná hnízda jiných dravců, vran nebo strak.

